



Foto Willem van Kruisbergen

Infoblad Probleemkruiden

Akker(melk)distel

Cirsium arvense, Sonchus arvensis

Akkerdistels zijn overblijvende wortelkruiden die het hele jaar kiemen. Ze houden van stikstofrijke grond en vermeerderen zich door hun zaad en wortelstokken. Akkerdistel is een waardevolle voedselbron voor veel insecten; het is de meest bezochte wilde nectarplant door dagvlinders. De plant verdringt snel andere planten en vormt een uitgebreid wortelstelsel waarin grote energiereserves worden opgeslagen. Hierdoor kan de distel steeds opnieuw terugkomen en wordt hij door veel boeren ervaren als een lastige soort.

Voor de beheersing van distels is het vooral van belang snel in te grijpen. Wanneer er maar enkele planten staan, is het nog makkelijk om hier iets aan te doen. Grondbewerkingen met de juiste timing kunnen nuttig zijn bij de bestrijding: een effectieve methode is herhaaldelijke grondbewerking gevolgd door een droge periode. In combinatie met het inzaaien van een concurrentiekrachtig gewas kan dit goede resultaten opleveren voor de onderdrukking van distelgroei.

Maai distels af voordat ze in het zaadpluis komen, dus op zijn laatst in de week nadat de eerste bloemen verschijnen. Hierbij is het belangrijk ook de kopakker mee te nemen. Zo wordt verspreiding over het perceel door zaden voorkomen.

Hoewel de akkermelkdistel niet nauw verwant is aan de akkerdistel, gedraagt deze zich nagenoeg op dezelfde manier. De beheersingsmethoden voor de akkerdistel zijn dus ook te gebruiken voor de akkermelkdistel.



Akkerdistel wordt veel bezocht door vlinders. Het is een zeer goede voedingsbron voor insecten.

Weetje



Hoe herken ik akker(melk)distel?

Akkerdistel

- De bloemhoofdjes zijn lila/lichtpaars
- Het blad is van boven donkergroen, glanzend en onbehaard, aan de rand stekelig getand
- De stengel is grotendeels zonder stekels

Akkermelkdistel

- De bloemhoofdjes zijn geel
- Het blad is stekelig getand met een half stengelomvattende bladvoet
- De plant produceert melksap, dat bij beschadiging vrijkomt uit de stengel en bladeren



Wat kan ik zelf doen aan beheersing?

Het doel is altijd om in een vroeg stadium in te grijpen, zodat zwaarder beheer niet meer nodig is.

Verspreiding

Door distels vóór de bloei te maaien, wordt verspreiding naar andere percelen voorkomen. De meeste zaden van distels landen binnen een straal van 50 meter rondom een groeiplek.

Aanpak bij lichte distel druk

Twee tot drie keer per jaar aanwezige distels verwijderen:

- Afmaaien voor de bloei (rond juni) met bijvoorbeeld een bosmaaier of maaimachine
- Neem voor percelen die in agrarisch natuurbeheer zitten contact op met uw veldcoördinator
- Met een spade uitsteken (circa 15 cm diep) is effectiever, maar zorg ervoor dat alle wortelresten uit de bodem zijn om opnieuw uitlopen te voorkomen

Aanpak bij toenemende distel druk

- Optie 1: uitputten en wegconcurreren door intensief maaibeheer van (grasland)percelen
- Optie 2: uitputten, naar boven halen en uitdrogen
Intensieve mechanische bewerking van akkerpercelen in het groeiseizoen door:
 - Schoffelen op het moment dat de distels 7 – 8 cm hoog zijn, en dit blijven herhalen telkens wanneer de distels deze hoogte bereiken. (6 tot 8 keer per jaar, bij voorkeur bij droog weer)
 - Bewerking met de Kvik-up; een combinatie van een cultivator en een frees die de wortels omhoog werkt, waar ze bovenop de toplaag kunnen uitdrogen. Droog weer na de bewerking is essentieel.
- De distels hebben bij voorkeur 4 tot 6 bladeren, dan zijn de wortels op hun zwakst en is de kans het kleinst dat ze opnieuw uitlopen.

TIP: Een goed sluitend gewas helpt om de vestiging van akkerdistels te voorkomen. Dit kan op de volgende manieren bevorderd worden:

- Gebruik maken van snel sluitende gewassen
- Gebruik maken van groenbemesters of goed ontwikkelde winterteelten om braakliggend land te voorkomen
- Kale plekken (in grasland) herinzaaien
- Grasklaver of (gras)luzerne
- Meerjarig akkerranden mengsel
- Wintergranen
- Maak gebruik van het protocol Schoon werken

Meer weten?

Zie www.boerennatuurveluwe.nl of neem contact op met uw veldcoördinator.